

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

2. De fructibus arboris S. Crucis. 1. Mortificatio vitiorum. 2. Exercitium virtutum. 3. Et charitatis. Thema. Sub umbra illius, quem desideraveram, sedi & fructus ejus dulcis gutturi meo. Cant. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

EXHORTATIO II.

DE PASSIONE D. N. J. C.

Proponit fructus Arboris Sanctæ Crucis.

Die Veneris Sancto.

T H E M A.

*Sub umbra illius, quem desideraveram, sedi: Et fructus ejus
dulcis gutturi meo. Cant. 2, 1.*

De fructi-
bus Pas-
sionis
Domini.

DANIELIS 4. Cap. Rex nabuchodonosor in somno vidit arborem, quæ erat magna, fortis, & proceritas ejus calum contingens: aspectus illius erat usque ad terminos universa terra: Folia ejus pulcherrima: & fructus ejus nimius; & esca universorum in eâ. Subter eâ habitabant animalia & bestie: & in ramis ejus conversabantur volucres cali, & ex ea vescebatur omnis caro. Licet Daniel Prophetico Spiritu hanc visionem explicaverit de nabuchodonosore. Arbor illa, Tu es Rex. Tamen videtur hæc arbor quodque nobis adumbrare crucem Domini nostri JESU CHRISTI, quam Sponsus Cant. 8. 5. Malum nuncupat. Sub arbore (malo) suscitavi te. Et Sponsa ait Cant. 2. Sicut malus inter ligna silvarum, sic Dilectus meus inter filios. hæc ergo Arbor sanctæ Crucis, hæc malus est magna; quia magna continet mysteria, prodigia, beneficia. est fortis; quia sustentat eum, qui est fortitudo Dei, & omnia peccata Mundi. Proceritas ejus calos contingens; quia ejus virtus calos penetrat, quò & redemptus perducit. Aspectus ejus usque ad terminos terra. Omnes quatuor Orbis plagæ eam respiciunt, & ab ea respiciuntur. Fructus ejus nimius; quia infinitus, mille Mundis redimendis sufficiens. Et Esca universorum in ea: omnia animalia in eâ pabulum reperiunt. 1. Bestie subter ea habitant. Id est, peccatores, & in viâ purgativâ versantes, qui nondum sât mortificârunt bestiales passiones & motus. 2. Animalia cicurata, præcipuè rationalia, id est, homines secundum rationem viventes, & in virtute proficientes. 3. Volucres cali habitant in ramis ejus. id est, contemplativi & viri perfecti. Atque ita Ex ea vescitur omnis caro.

Sub hæc igitur arbore malo collocatæ Sponsa, dum ait: *Sub umbra illius, quem desideraveram, sedi; & fructus illius dulcis gutturi meo.* Cant. 2. Dum sedet, meditatur ac contemplatur Christum Crucis.

Crucifixum, triplicem fructum decer-
pit. Primus est cognitio certa plurium
caelestium veritatum, quibus Intellectus
divino lumine perfusus pascitur & sum-
me delectatur. Secundus est pius affectus
amoris & devotionis, contritionis,
laudis, gratiarum actionis, compassi-
onis & imitationis, quibus magno
cum gaudio voluntas reficitur. Tertius
denique est studiosum opus in omni-
genæ virtutis materiâ, quo cunctæ
animæ vires pascantur & saturentur,
ut juxta sententiam Pauli ad Philip. 1.
11. *Simus repleti fructu justitiæ
per Jesum Christum.* Colos. 1. 10.
*In omni opere bono fructificantes & crescen-
tes in Scientia Dei.* Hos autem fructus
Apostolus idem reducit ad duodenum
numerum: *Fructus spiritus est Caritas
gaudium pax, patientia. &c.* Gal. 5. 22.
Quæ omnes dulces sunt animæ, quæ Dei
Sponsa est quia sunt fructus Ligni Vitæ,
quæ vitam mirabiliter nutriunt &
oblectant. Et licet quidam sint amari,
tamen per vehementiam amoris, quo
carpuntur, valde dulcescunt. Nam
Anima esuriens amarum pro dulci sumit.
Proverb. 27. 7. Et hinc Sponsa prius
exponit suum desiderium: *Quem deside-
raveram,* ac postea subjungit: *Fructus ejus
dulcis gutturi meo.*

Optendimus igitur hanc exhortatione,
quomodo cum Sponsâ sub hâc Arbore
Crucis sedere debeat Incipiens, Profi-
ciens, & Perfectus; ut quisque fructum
gutturi suo dulcem ex ea decerpat,
quod ut fiat, oro cum Origene: *ô Domine
da mihi hunc fructum, dulcem fructum
anime meæ: altus est; attolle desiderium:
benedictus est; sanctifica obsequium:*

*imputribilis est, purifica affectum: suavis est;
sanctifica animam, ut in eo delectetur,
qui es potentissimus fructus, potens illum
in æternum satiare.*

I. Primò. Sub hâc arbore crucis habi-
tant feræ bestię; id est, peccatores, & ii
qui bestiales motus nondum mortificã-
runt; & hi omnes reperiunt escam in ea.
Esca enim universorum in ea. Hi fructus
famem sedant: sitim terrenorum
extinguunt.

Doctissimus juxta ac piissimus
Cardinalis Sfondratus in Nodo Præ-
destinationis p. 2. §. 2. ex relatione
quinque oculatorum testium recenset,
inter Insulas Canarias seu Fortunatas
unam dici ferream, in qua nulli fluvii,
nulli fontes, rores aut pluvia, adeoque
aquarum dulcium nulla copia; inco-
læ verò sex millia. Quis non crederet
hos omnes siti perituros? Et tamen
providit natura. Nam in medio Insulæ
arbor maxima, quadraginta pedes alta
& ubi maximè sparguntur comæ,
120. pedes lata. In hanc quotidie
sub meridiem nubes incumbit, duratque
in proximum diem, & Solis ortu eva-
nescit. Ex nube per folia & ramos
tanta vis aquarum decurrit, ut sufficiat
vicies mille amphoris implendis;
una verò amphora, quinque hominum
siti. Ex puteo per Euripos, Nilòsque
in totam Insulam aqua diffunditur,
abundatque omnium necessitati. Verè
præclara utilis & necessaria arbor.

At longè præclarior Arbor est sanctæ
Crucis: in hâc non fortunata, sed ferrea
mundi insula, quæ non solum aquam
ad lavandû, & refrigerandâ sitim; sed &
sanguinem ad purificandû, pascendû &
sitim

litim restinguendum abundè profundit; non sex millium hominum, sed infinitorum millionum sicut levanda & maculis peccatorum abluendis. Sine hac arbore totus mundus maneret illotus & in sordibus, sine hac arbore nullus mortalium sicut extingueret concupiscentiarum, beatitudinis aeternae, gratiae & gloriae.

Sub hac arbore se collocare debet anima Deo servire incipiens, ac dicere: *sub umbra illius quem desideraveram sedi.* Sedi & excepi aquam, ut sitim rerum fluxarum extinguat, sanguinem ut me pasciat & abluat. Hic sanguis & aqua defluit instar rosis aut pluviae verno aut æstivo tempore; quæ rosis purpuram, candorem liliis, hyacintho colorem cyaneum, aut caelestem, & secundum plantæ aut floris qualitatem & dispositionem, cui libet colorem & odorem attemperat. Sic quoque arbor Crucis Christi JESU sanguine & aqua manans, cuius animæ religiosa Deo servire incipienti, secundum suam dispositionem & capacitatem fructus suos impertit. Ac 1. quidem *timorem Dei*, dum perpendit, quantum Dei Filius ob peccata patiatur: dicitque cum timore; *Si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet.* 2. Vanitatem rerum terrenarum cognoscit; cognita creaturarum vanitate, & impotentia satiandi. 3. Fructus est aversio à creaturis, conversio ad Deum, dolor, contritio, detestatio peccati, quod ob bona fluxa Deum offenderit, propositum efficax. Refert S. Vincentius Ferrerius in sermone de Parasceve, quosdam putasse Christi in cruce umbram retigisse latronem, qui à dextris erat,

eique sanctitate contulisse, infundendo spiritum compunctionis. Si umbra Petri tantæ virtutis fuit, quantum magis umbra Christi Domini crucifixi. At sic ut sit, hoc certum, umbram protectionem & gratiam Christi spiritualiter bonum latronem retigisse, cuius virtute æstus vitiorum extincti sunt, & perfectam animæ salutem adeptus est: nulla enim est potentior umbra contra omnes vitiorum igneos æstus, quam Crux & Passio Christi: *Quem* teste Apostolo Rom. 3. 24. *proposuit Deus propitiatorium per fidem in sanguine ipsius, ad offensionem iustitiæ suæ, in remissionem præcedentium delictorum.* 4. Fructus est mortificatio vitiorum & passionum: nam nuditas Christi umbraculum est contra æstum avaritiæ, iniquitatis eius & aceti, vinique felle mixti potus umbra est contra impetus gulae, dolores carnis eius obumbrant contra æstum libidinis; denique nullum est vitium, cuius non sit medicinalis umbra in Christi vulneribus, à quibus prodeunt spiritus quidam vitæ salutiferi, efficacæque inspirationes, quibus viventes sub eius umbra protegimur, refrigeramur & sanamur. Quod præclare in hunc locum Cantici, declarat S. Gregorius, dum ait: *Umbra Christi protectio est Spiritus Sancti, qui mentem, quam replet, obumbrat, quæ omnium tentationum fervorem temperat: et dum aurâ suâ inspirationis suaviter mentem tangit, quidquid noxii caloris sustinebat, repellit. Et quam iam forsitan nimis venturum æstus marcidam fecerat, umbra Spiritus Sancti protegens recreat: ut dum in eius inspiratione sedens pausat, vires colligat, quibus ad aeternam vitam robustus currat: sicut bonus Lathro, qui hac inspiratione in cruce obumbratus*

deumbratus una hora pervenit ad Paradisum. Ita ille.

Sede ergo Anima mea tanquam Affectus sub umbra illius quem desideras & amas, & oculos in JESUM Crucifixum conjice. O quid video! O quale spectaculum! Mundo, Angelis, & hominibus stupendum! Video caput mei Salvatoris spinis coronatum, vulneratum, dolore repletum. Video faciem aliam speciosam præ filiis hominū ita sanguine, sputis & livore fœdatam; ut non sit ei species neque decor. Video manus beneficas & thaumaturgas mei Redemptoris clavis confixas & sanguine roseo manantes. Video pedes sacros perterebratos & cruce affixos, sanguinis rivus effundentes. Video totum corpus denudatum, vulneratum, deformatum, diffisum & disruptum flagris, ita ut à planta pedis usque ad verticem non sit in eo sanitas. Video (cum S. Augustino loquor Medit. 6.) *Ut caudet nudum pectus, rubet cruentum latus, deora languent lumina, regia pallent ora, proceræ rigent brachia, curvæ pendunt marmorea, rigat terebratos pedes scati sanguinis unda.*

Hæc per Fidem intueor, hæc credo, hæc miror & stupeo, intimè comparior & causam rescire desidero. Quis obsecro patravit talia? Quis caput horum & cauda dolorum? Si Patrem cælestem interrogo, responderet: *Propter scelus populi mei percussit eum.* Isaia 53. Si interrogo Filium ipsummet: quis te percussit, flagellavit, & crucifixit? Respondit: *Supra dorsum meum fabricaverunt peccatores.* Psalm. 128. 3. Si interrogo Mariam Prophetam, confirmat eadem;

ipse (ait) vulneratus est propter iniquitates nostras: attritus est propter scelera nostra. Cap. 53. 5. Si interrogo cum Augustino Meditat. 7. *Quid commissisti amanti sine juvenis, ut ad eum durè traheris? Quod scelus tuum, quæ noxa tua, quæ causa mortis, quæ occasio tuæ damnationis?* Et respondet: *Ego sum tui plaga doloris, tua culpa occisionis, ego tuæ mortis meritum, tuæ vindictæ flagitium! O mirabilis censura conditio! Peccat Iniquus & punitur Justus: deliquit Reus & vapulat Innocens: quod perpetrat servus, exsolvit Dominus: quod committit homo, sustinet DEUS.*

Quare firmiter crede, te esse causam mortis JESU. 1. Propter scelus populi non tantum Judæi & gentilis; sed etiam Christiani, à quo te non vis exclusum: ergo & tu causa es. 2. Supra dorsum ejus fabricaverunt peccatores, non soli carnifices; sed omnes peccatores totius mundi, inter quos ego sum; ergo ego fabricatus sum; ergo flagellavi. &c. 3. Vulneratus est propter iniquitates nostras: credo me inflixisse vulnera. &c. Ideo non dolemus ex toto corde: ideo non plangimus Peccata; quia non veraciter satis credimus, nos esse causam. Ergo cum Augustino dicamus: *Ego sum plaga tui doloris; ego sum tui causa doloris; ego superbiâ meâ te spinis coronavi; ego te libidine meâ flagellavi; ego te gulâ meâ felle potavi; ego acediâ meâ manus pedesque perfodi; ego invidiâ latus tuum aperui; ego verbis turpibus & detractoriis in faciem tuam conspui.* O quàm doleo! O quàm malitiam meam derestor! O si cum MARIA MAGDALENA possem pedes tuos lacrymis rigare!

ô si spinæ tuæ caput meum fodirent, flagella me caderent, & in pœnam peccatorum crucis supplicium tecum tolerarem! Statuo firmiter millies potius ista tolerare, quàm te Deum summum Bonum meum denuò offendere: statuo potius cum Eleazaro vivus in Infernum præmitti, quàm Majestatem tuam denuò lædere: statuo cum Anselmo potius in rogum ardentissimū insilire, quàm sciens volens peccatum ullum admittere, ac denuò Dominum ac Deum meum crucifigere. O quis dabit capiti meo aquam & oculis meis fontem lacrymarum, ut plorem die & nocte peccata, quibus te cecidi, flagellavi, coronavi, crucifixi? O quàm doleo! ô quàm contristor!

Primò. Anima incipiens Deo servire cum Sponsâ collocat se sub umbrâ Crucifixi Domini, despectis omnibus mundi aliis arboribus, quantumvis proceris: dum enim aspicit *JESUM* pendentem in Arbore nudum, pauperem, despectum, doloribus plenum; omnem umbram mundi & mundanorum despiciat; quia instabilis, inutilis & noxia est, protectionem securam præbere non valens: qualis est umbra Principum, Magnatum, divitiarum, honorum, voluptatum; in quibus non est vera salus nec protectio: de quibus illud *Isaia* dici potest. c. 30. 3. *Erit vobis fortitudo Pharaonis in confusionem, & fiducia umbra Egypti in ignominiam.* hæc enim umbra concupiscentiarum ardorem non temperat; sed auget; non confert veram tranquillitatem; sed bella intestina excitat: non satiat desideria; sed accendit; vix enim incipit refrigerare, &

fugit ac evanescit. Sicut umbra hederæ quæ sonam protegebat ab æstu, de qua vehementer lætabatur Jonas, propter refrigerium, quod præstabat: sed citò læticia ejus versa est in mœsticiam; quia sequenti die vermis corrosit hederam, & exaruit. Sic est omnis umbra, quæ ab honoribus, divitiis & Potentibus seculi provenire solet, quæ vermis (mors) tandem tollit. Hinc anima incipiens Deo servire, audit illud 4. *esdræ* 2. 26. *Fugite umbram seculi hujus.* Et collocat se sub umbrâ ejus, quem desideraverat. Hic querit protectionem, solatium, refugium, remissionem peccatorum, extinctionem suam, abluionem, refrigerationem. Hæc enim Arbor Crucis fluit aquâ & sanguine; *Sanguine, quo satietur & sitim extinguat; aquâ, quâ lavetur.*

II. Secundi qui sub Arbore Crucis cum sponsa sedent & fructum carnis, sunt Proficientes: veluti domestica animalia cicurata & mundata, animalia rationalia sub Arbore Nabuchodonosoris. Seneca Epist. 108. scribit: *In eodem prato bos herbam querit, canis leporem, ciconia læceram.* Similiter apis mel, homo florem, possessor fructum. Ita ex eodem agro (Haceldama) id est agro sanguinis, ex eodem monte Calvarie, sub eadem Crucis Arbore, non solum peccator reperit conversionem, contritionem, dolorem de peccatis & vitæ emendationem; verum etiam is, qui peccatis renunciavit, & in via perfectionis progreditur ac proficit; alius quærit & invenit humilitatem; alius patientiam; alius obedientiam; omnia repetuntur in hoc monte, in hac crucis arbore. Hoc

Hoc eleganter declarat & exponit S. Albertus Magnus L. 12. de laud. Martyr. c. 4. *Flos campi* (ait) *JESUS Nazarenus est, qui rubet in Martyribus; viret in Confessoribus; candescit in Virginitate; pallet in Penitentibus; nigrescit in Humilibus; rutilat in Doctoribus.* Flos ille de Crucis stipite in Calvaria colle progerminans, idem Rosa, idem Liliū, idem Viola, idem Hyacinthus est. O pulcher flos! & Arbor speciosa! & dulcis fructus! qui planè maturuit, dum dixit: *Consummatum est.* De quo Ecclesia canit: Arbor decora & fulgida, ornata Regis Purpura; Arbor nobilis flore, fronde, gemine, è cuius brachiis salus Mundi pependit.

Sub hac Arbore sedet Anima proficiens; & decerpit non solum fructus infernè pendentes, sed ex media arbore. Jeremias de hac loquitur: *Sedebit solitarius & tacabit, quia levavit se super se.* Thren. 3. 28. quamvis contraria videantur sedere, & levare se, contraria tamen non sunt, si ad spiritum referantur; nam *sedere* quietem & diuturnam contemplationem aut meditationem indicat; *levare autem se*, præcellentiam meditationis, elevando spiritum super omnia creata & terrena; & utrumque comprehendit sedere sub umbrâ Christi.

Sedet ergo Anima Religiosa proficiens, & levat se super se varios decerpens ex hac Arbore Crucis fructus. Et quidem

1. Fructus est Paupertatis Evangelicæ: dum enim considerat cæli & terræ regem, cuius sunt propriè omnes mundi thesauri, omne aurum, argentum & lapides pretiosi. Dum meditatatur Jesum

nudum in cruce pendentem, non habentem velū aut tegmen, quo nudos artus contegat; carentem lecto in quo moriatur; non habentem pulvinar, in quo caput reclinet; quomodo nihil penitus in mundo possideat; nam & vestimenta quæ erant tota ejus facultas, dimisit, abalienavitque, ita ut nec usum haberet, nec dominium, quod in pauperes transtulit. Hanc ergo extremam paupertatem & nuditatem aspiciens Anima proficiens, statuit nuda nudum JESUM sequi; renunciat omnibus, ut JESU sit Discipula; & omnia arbitratur ut stercora, ut JESUM lucrifaciat. Et hæc paupertas ipsius gutturi dulcis est propter JESU amorem.

2. Fructus est humilitatis profundæ: Dum enim Anima sedens sub umbrâ Crucis considerat Salvatorem suum, Deum & Hominem; Quem in cælis adorant Cherubini & Seraphini, & omnes Angeli, utpote universorum Dominum omni omnium Creaturarum honore & adoratione dignissimum sic exinanitum: *Exinanivit enim se.* Phil. 2. 7. Sic contemptum, despectum, Latronibus associatum instar latronis: *Et cum iniquis (sceleratis) reputatus est.* Isaïæ 53. 12. Dum videt eum sic blasphematum: *Prætereuntes blasphemabant eum moventes capita sua.* Matthæi 27. Dum videt eum ita illusum: nam *Principes Sacerdotum illudentes eum scribit.* Matth. 27. *Alios salvos fecit; seipsum non potest saluum facere.* Dum videt eum sic illusum: *Illudebant ei milites.* Luca 23. 37. Dum videt eum improperiis affectum & convitiis:

G

Et

Et latrones, qui cum eo crucifixi erant, improperabant ei. Matth. 27. 44. Et convitiabantur. Marci 15. 33. Dum denique videt, hæc omnia summâ cum humilitate & mansuetudine tolerantem: excitatur & ipsâ ad omnem Mundi gloriam & altitudinem humanam conculcandam; & amandam ignominiam Crucis, dicens cum Apostolo: *Mihi ab sit gloriari nisi in Cruce Domini nostri JESU Christi.* Galat. 6. 13. Et in ejus contemptu & opprobrio. Et hic fructus est dulcis gutturi ejus.

3. Fructus est heroicae patientiæ: videns enim Anima Jesum Redemptorem suum sic vulneratum, hanc arborem ita terebratam & decorticatam, ita ut ab ima radice usque ad verticem non sit in eâ sanitas, intimè compatitur, imitari gestit: & cum Sanctâ Theresiâ exclamat: *Aut pati aut mori.* Et cum S. Bernardo: *Sub spinoso Capite non decet Membrum esse delicatum.* Et pati ipsi dulce est; ac cum Sancto Andream dicit: *O bona Crux! diu desiderata!*

4. Fructus est perfectæ obedientiæ: videns enim anima Jesum regem suum caput inclinantem in signum obedientiæ, & factum obedientem usque ad mortem: & quidem mortem Crucis; deplorat suam inobedientiam; ac statuit obedire Deo in omnibus licitis & honestis non solum ad unum annum; sed usque ad mortem.

O Jesu mi Crucifixe! ô Arbor decora & fulgida! ô dulce Lignum, dulces clavos, dulcia ferens pondera! ô Arbor nobilis flore, fronde, germine! Fructus tui Mundanis quidem sunt amari, &

nescientibus pretium eorum, insipidi; at mihi amore tui sunt sapidi & dulces. Dulcis paupertas, dulcis humilitas, dulcis patientia & obedientia, & omnis virtus ac perfectio. Sicut è contrariis amore tui amara erit opulencia, amarus honor & æstimatio, amara voluptas, amara voluntas propria. Si tamen vel dolor, vel adversitas, vel Contemptus quispiam mihi amarus accideret, Scio quid faciam; imitabor Moysen, qui Hebræis venientibus in Mara & conquerentibus de aquæ amaritudine lignum immisit in aquas amaras, eaque reddidit dulcissimas. Ita mi JESU Lignum Crucis tuæ omnia adversa, omnia amara reddet dulcia, non quod ea virtus sit in Ligno Crucis; sed quia te sustinuit mi JESU, qui es salus, læticia, dulcedo & resurrectio nostra, per quem via aspera fit plana, omne jugum suave fit leve, & quicquid amarum est, vertitur in dulce. Id quod peto humillimè cum S. Augustino in Soliloq. Cap. 22. *Utinam mihi Domine omnia amarescant, ut Tu solus dulcis appareas; qui es dulcedo inestimabilis, per quem omnia dulcorantur, nunc & semper, & in secula seculorum. Amen.*

III. Ex Arbore Nabuchodonosoris non tantum pabulum aut escam sumunt bestia & animalia; sed & volucres calib in ramis ejus conversantes: ita ex Arbore Crucis Christi non solum fructum decerpunt peccatores & incipientes Deo fervire, ac deinde Proficientes; sed etiam perfecti & contemplativi. S. Bernardus Serm. 48. & 20. in Cantibus tres gradus sub umbrâ Christi manentium assignat. Primus est esse sub umbrâ, secundus

secundus vivere sub umbrâ, tertius sedere sub umbrâ. Primus gradus spectat ad omnes Fideles & Christianos, qui Fidem Christi veram nacti sunt: ejusque Passionem corde & ore profitentur. sed opere non protellantur; & ideo non vivunt in hac umbrâ; quia Fides sine operibus mortua est, nec potest dare vitam gratiæ, quam ipsa non habet. 2. secundus gradus spectat ad justos omnes de quibus Jeremias: *Sub umbrâ tuâ vivemus in Gentibus.* Et hi inchoant à Fide, & perficiunt se in Charitate juxta illud Habacuc c. 1. v. 2. *In umbra alarum tuarum sperabo, donec transeat iniquitas.* 3. Tertius gradus est Perfectorum & Contemplativorum, qui non solum sunt & vivunt; sed etiam sedent & quiescunt, ac sub umbrâ permanent, ejus mysteria avidè contemplantes; & dulces inde capientes fructus: hi autem non stant rigidâ elatione, non ambulant inquietâ curiositate, non jacent resolutâ voluptate; sed sedent tranquillâ submissione, & levant se super se, aspicientes, amantes, & imitantes JESUM Dilectum suum.

Sub umbrâ hujus Arboris non solum locum habet Latio penitens, Magdalena lacrymans, aliique in terra repentis peccatores; sed etiam Joannes Discipulus, quem diligebat Jesus, & B. Virgo omni virtutum genere perfectissima, & complures ejusmodi amantes & perfectæ animæ versantur & commorantur in ramis ejus: nonnullæ earum hærent in vulneribus pedum; aliæ morantur in vulneribus manuum; aliæ asyllum & nidum locant in sacratissimo vulnere Lateris; ut aliquando

in visione cælesti notavit S. Mechtildis: dum enim hæc piissima & Passioni Dominicæ addictissima Virgo die Jovis sancto in Sacrificio Missæ hæc verba auscultaret: *Nos autem gloriari oportet in Cruce Domini nostri JESU CHRISTI:* videbatur sibi in visu animæ videre in medio templi perquam excellentem miræ magnitudinis & pulchritudinis arborem, ramis in crucis formam decussatis & implexis, cujus ramis appensæ erant undique lampades ardentes: Loco olei fluebat ex arbore succus in lampades, qui lumen ardens nutrebat, prope quamvis lampadem appensum erat cor JESU Crucifixi amore inardescens. Ex quo ipsa colligebat, optimum, cor divino amore inflammandi, medium esse, sedere sub Arbore Crucis & mysteria Passionis profundâ meditatione volvere.

Experta hoc est ipsa MECHTILDIS, Crucifixi singularis amatrix. Sedit illa sub umbrâ ejus, & fructus dulces degustavit. Cum MECHTILDE & ante Mechtildem & post ejus tempora tot milleni collocarunt se sub hujus Arboris salutiferæ umbrâ, tot scilicet Martyres, tot Confessores, tot Virgines. Sed locus omnis nondum repletus est, adhuc spatium superest nobis: quare alacriter & cum gaudio montem Calvarie conscendamus, sub Crucis Arbore sedeamus, & Dilectum nostrum ejusque erga nos ardentissimum amorem meditemur; ut mutuo amore inflammemur. Ut verò debite ista meditemur, duo observanda sunt: *Aspice & Inspice.* Aspice tormenta, vulnera, miserum tristeque spectaculum: Sed

Sed simul inspicere amorem internum, quo hæc patitur. *Inspice & fac secundum exemplum, quod tibi in monte monstratum est.* Exodi 25. 40. Aspice corpus, & inspicere cor. Aspice dolores externos corporis, & inspicere internos animæ: aspice, ut consideres; inspicere, ut redames. Aspice & inspicere, ad quid faciendum & patiendum amor tui me adegerit.

1. Ego (inquit Salvator) te mi homo ex amore, cum non esses, de nihilo creavi: ex amore ego te, cum jam esses, ne delineres esse, conservavi: Ego ex amore, cum à me conservatus, jam per te perieras, redemi: Ego ex amore, postquam redemptus eras, gratiâ meâ ne excideres, centies & ultra in gratiam te recepi: Ego tot tibi exhibui amoris argumenta, quot sunt vitæ tuæ momenta: ex amore & propter nimiam charitatem, quâ te dilexi, te ovem perditam quasi, lapsam erexi, errantem reduxi. Tantam tui curam gessi; tanto semper favore profectus sum. Tam sollicitè à rictu luporum infernalium defendi. Quid rependes Amatori?

2. Ex amore & propter nimiam charitatem, quâ te dilexi, exhibui me tibi in causâ tua advocatum, in periculis Protectorem, in necessitate Amicum, in solitudine Socium, in mœrore Consolatorem, amore Patrem, fidelitate Sponsum, felicitate summum bonum, in omnibus Deum. Et quid rependes Amatori?

Hicque amor non uno die, non uno anno, sed totâ vitâ meâ duravit, durabitque per totam æternitatem. Nam cum dilexisset vos, in finem dilexi;

diligamque sine fine. Et vide quanta sit vis & Potentia hujus finalis amoris!

3. Amor me in patibulum Crucis adexit: Amor manus pedesque perforavit: Amor caput spinis popugit: Amor lanceâ Latus meum aperuit: Amor omnia membra flagellis cecidit: Amor me denudavit, omnibusque spoliavit, ut omnibus pateret, quomodo Pater meus dilexerit mundum, ut scilicet Filium suum unigenitum daret, nec tantum daret; sed etiam occideret.

Ad extremum Amor expressit è venis meis omnem sanguinem: Amor claudit mihi os & oculos: Amor sustulit mihi animam vitæ vestre vitam: Amor me dat vobis in pretium, in cibum & in præmium. Quid nunc ultra debui facere ex amore quod non feci, dum in meridie amoris cubans, amore languens exspiravi? Quid igitur rependes Amatori, qui elegit pro te mori?

Quid nunc (obsecro) reponemus huic amori? *Diligam te Domine fortitudo mea.* Implebo mandata. Mandasti Deus: *Dilige Dominum Deum tuum ex toto corde tuo.* Hoc itaque faciam. Diligam te Dominum Deum meum pro me crucifixum ex toto corde, ex tota anima, ex tota mente & ex omnibus viribus. Nam *Cujus saxum pectus non emulsiat vulnera Salvatoris?* ait S. Laurentius Justinianus de casto conn. Cap. 2. Diligam te, Domine, fortitudo mea, Redemptor meus & Amor meus, diligam non solum verbo atque lingua; sed opere & veritate. Itaque quicquid deinceps totâ egero vitâ, omnia agam ex amore: Si patiar; patiar ex amore: Si

Si laborem; laborabo ex amore: Si scribam; scribam ex amore: Si studeam; studebo ex amore: Si catechizem; catechizabo ex amore: Si vigilem; vigilabo ex amore: Si dormiam; dormiam ex amore: Si orem; orabo ex amore: Si jejunem; jejunabo ex amore: Si paupertatem patiar; patiar ex amore: Si obediam; obediam ex amore: Si humiliem me; humiliabo me ex amore: Si vivam; vivam ex amore: Denique si moriar; moriar ex amore.

Totus tu mi JESU eris mihi fixus in corde, qui totus pro me fuisti fixus in cruce. *Qui non amat Dominum nostrum Jesum Christum, anathema sit.*

Quæ cum ita sint, Dilectissimi; sedeamus sub Arbore Crucis & fructus ejus carpamus & degustemus. 1. Si incipientes sumus, velut bestię bestiales motus comprimamus, peccata plangamus, revertentes pectora percutiamus, Deum timeamus, vitam emendemus, nec unquam amplius Christum peccando in nobismet ipsis crucifigamus; sed faciamus fructus dignos poenitentię, & hi erunt dulces gutturi nostro. 2. Si proficientes sumus, sedeamus sub Arbore Crucis: carpamus velut animalia cicurata & rationalia fructus dulces virtutum, paupertatis, humilitatis, patientię, & obedientię, quæ licet subinde amaræ videantur; Lignum tamen Crucis Christi omnia

dulcorabit. Cum Moyse partem ligni in aquas amaras injiciamus, & dulcescent: & quidquid arduum ac difficile, erit dulce; & quidquid dulce & blandum carni, erit spiritui amarum. 3. Si perfecti sumus; velut volucres cæli contemplantes ascendam⁹ in Palmam, & apprehendamus fructus ejus, fructum dulcissimum amoris Dei. Aspiciamus & inspiciamus externa, quæ patitur; & amorem quo patitur. *Inspice vulnera Pendentis; sanguinem Morientis; cicatrices Resurgentis. Caput habet inclinatum ad osculandum; cor apertum ad diligendum; brachia extensa ad amplexandum; totum corpus expositum ad redimendum. Osculemur eum, amplexemur eum, redamemus eum. Hæc quanta sint, cogitate, hæc in statera vestri cordis appendite; ac totus vobis figatur in corde, qui totus pro nobis fixus est in Cruce. Infigamus eum totum memoriæ, ut de illo identidem cogitemus. 2. Infigamus eum totum Intellectui, ut eum magis magisque cognoscamus. 3. Infigamus eum totum cordi & voluntati, ut eum ardentius diligamus & dulcius. 4. Infigamus eum totum operi, ut omnia ex amore dulciter patiamur & agamus; atque ita cum Sponsâ dicere poterimus: *Sub umbrâ illius quem desideraveram sedi; & fructus illius dulcis gutturi meo. Cant. 2.* Quod nobis per merita CHRISTI Crucifixi largiatur Pater & Filius & Spiritus Sanctus. Amen.*

